

TORBA YASA YENİ TEHDİTLERİN HABERCİSİ

AKP Hükümeti, emek ve meslek örgütlerinin uyarılarını ve tepkilerini görmezden gelerek kamuoyunda Torba Yasa olarak bilinen tasarıyı yasalastırdı. Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve Türk Tabipleri Birliği (TTB), Torba Yasa'ya ilişkin ortak değerlendirmelerini bir ön raporla sunarak, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'den randevu talep etti. Ancak Cumhurbaşkanı Gül randevu taleplerine yanıt vermeyerek, yasayı onayladı. DİSK, KESK, TMMOB ve TTB bu gelişmeler üzerine ortak bir açıklama yaparak tepkilerini ortaya koydu.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, 28 Şubat 2011 tarihinde kamuoyunda Torba Yasa olarak bilinen 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Cumhurbaşkanı tarafından onaylanması üzerine yazılı açıklama yaptılar. Açıklamada, "AKP iktidarı,

birçok yasal düzenlemede olduğu gibi, Torba Yasa'nın hazırlık sürecinde de emek ve meslek örgütlerinin görüşlerine başvurmadan, eleştiri ve değerlendirmelerini dikkate almadan, adeta 'Ben çalarım, ben oynarım' mantığıyla sergilediği emek karşıtı tutuma, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül de ortak olmuştur" denildi.

Temel İtirazlar

Açıklamada, yasayla ilgili temel eleştiriler şöyle ortaya konuldu:

- 1) Resmi 3 milyon işsiz karşı, sadece 170 bin kişinin faydalanabildiği İşsizlik Fonu'nun prim gelirlerinin yarısının, taşeron firmalara, özel istihdam bürolarına aktarılmasının yolu açılmıştır.
- 2) Belediye işçilerine sürgün yolu açıldı. Sendikassızlaştırma kapıda. Norm kadroda ya da değil, belediye işçileri 'İhtiyaç fazlası' ilan edildikleri takdirde, Milli Eğitim veya Emniyet Teşkilatı'nın taşra teşkilatlarına gönderilecek. Atandıkları yere 5 günde başlamaz.

larsa işlerini kaybedecekler. İşçiyi yollayan belediye 5 yıl boyunca yeni kadrolu işçi alamayacak. Hizmet alım yöntemiyle taşeron ile anlaşacak. Taşeronlaşma yaygınlaşacak.

3) Kriz döneminde, şirketler 'Krizdeyiz' diyerek işçi ücretlerini ödemediler. İşçilerin ücretleri İşsizlik Fonu'ndan, işçilerin kendi haklarından ödendi. Şimdi bu uygulama sadece genel kriz koşullarına tabi olmayacak, sektörel ve bölgesel düzeyde de uygulanabilecek. Şirketler her dara düştüğünde ücretsiz izinler, kısa çalışma ödeneği devreye girecek. Bu uygulamanın olduğu işyerlerinde işten çıkartmalar kolaylaşacak. İşverenler kriz bittiğinde bu fona, işçilere yapılan ödemelerin karşılığında bir geri ödeme yapmıyorlar. Olan işçilerin işsiz kaldıklarında kullanacakları haklarına oluyor.

4) Torba Yasa ile kamuda esnek istihdam artık yasal hale getiriliyor. Öngörülen değişiklik ile bir kamu emekçisi birkaç farklı kurumda çalıştırılabileceği gibi, 8 saatlik çalışma süresinin dışında farklı şekillerde çalıştırılabilecektir.

5) Kamu emekçileri, rızaları dışında kurum içi ve kurumlar arasında 1 yıldan 6 aya kadar görevlendirilebilecek. Sürgün kural haline gelecek.

6) Özel sektörde 10 yılın üzerinde yöneticilik yapmış kişiler, kamu kurumlarının başına getirilecekler. Böylelikle kamu yararı ilkesinin yerine, piyasa koşullarına uyum sağlanmaya çalışılacak. Özel sektör zihniyeti kamuyu yönetecek.

7) İşyeri denetimlerini iş müfettişlerinin yerine çalışma bakanlığının memurları yapacak. İşçi daha korumasız hale gelecek. İş kazaları konusunda yaşanan süreç ortada. Böylelikle kamuda nüfuzu olan şirketler denetimden kaçabilecek.

8) İş öğrenimi adı altında, daha kuralsız ve düşük ücretle çalışmanın aracı olan stajyerlik uygulamasında ücretler düşürüldü. Stajyerler 229 TL yerine 178 TL alacak. 20'den az kişi çalıştıran iş yerlerinde stajyer ücretleri 89 TL olacak. Stajyer uygulamasının yapılabileceği yerlerde işçi sınırı 20'den, 5'e çekildi.

9) Böylelikle denetimin en az olduğu alanlar stajyer kullanımına açılıyor. Gençler ve meslek lisesi öğrencileri yoğun bir emek sömürüsüne ve iş güvenliğinden yoksun ortamlara mahkum ediliyor.

10) İstihdamı teşvik adı altında yeni işsizler yaratılacak. 18-29 yaş arası erkekleri istihdam edenlerin sigorta primlerinin İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanması sonucunda 30 yaş ve üzeri çalışan işçilerin işe alınması neredeyse imkânsız hale gelecek.

11) Kısmi süreli çalışan işçiler eksik sigorta primlerini kendi cebinden ödeyecek.

12) 81 No'lu ILO Sözleşmesi'ne ve Anayasa'nın 90. Maddesi'ne rağmen sözleşmeli çalışanlara grev yasak-

lanıyor, en temel sendikal eylemlerin ise 'memuriyetten çıkarılma' tehdidi ile önüne geçilmek isteniyor.

13) Sicil yerine disiplin kavramı getirilerek cezalandırma mantığı öne çıkarılıyor. Bu düzenlemeyle bir anlamda Hükümet açısından 'uslu durmayan', onun işaret ettiği sendikaya üye olmayan, hakkına sahip çıkan kamu emekçileri cezalandırılacak.

14) Kamuda daha az engelli istihdam edilecek."

Emek ve Meslek Örgütleri Kaygılı

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak Torba Yasa ile emeğin kazanılmış haklarına yönelik yapılan saldırının, arkadan gelecek daha büyük hak gasplarına zemin hazırladığı düşüncesini kamuoyu ile paylaşan 4 örgüt, bu kaygılarının temellerini de şöyle ortaya koydular:

"Gerek İstihdam Strateji Belgesi'nde, gerek TİSK, TÜSİAD ve TOBB'un Ekim 2010 tarihinde hazırladığı son taslak raporunda ve gerekse de Yatırım Ortamını İyileştirmesi İstihdam Teknik Komitesi (YOİKK) 2011-2013 eylem planı önerilerinde bu hususlar görülmektedir. Seçim sonrasında ertelenen hedefler, 4857 sayılı Yasa'da yapılacak değişikliklerle çok daha kapsamlı ve bütünlüklü bir saldırının temel verilerini bize sunmaktadır. Kıdem tazminatı hakkının gasp edilmesi, bölgesel asgari ücret, özel istihdam bürolarının geçici iş ilişkisi oluşturabilmesi, asgari ücretin çiraklar ve 16-18 yaş gençler için düşürülmesi, 'güvenceli esneklik' adı altında esnekliğin bütün biçimlerinin yaygınlaştırılarak kayıtdışının yasallaştırılması, kayıç sektörlerin ise kuralsızlaştırılması, AKP'nin seçim sonrasında yeniden hükümet olması halinde emekçileri bekleyen tehditlerdir. Ancak sermayenin ve AKP'nin emek düşmanı bu programını uygulamayacağını taahhüt etmeyen her türlü siyasal partinin de bu suça ortak olacağını ve emekçilerin desteğini alamayacağını deklare ederiz."

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, gelecek yeni saldırı dalgasına karşı ortak mücadele hattını örme hedefini ortaya koydu. ◀